

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-**4321721**
Konu :7/31049 Esas Sayılı Soru Önergesi

21/10/2025

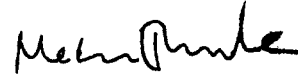
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/31049
GK 11

İlgi : 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Ağrı Milletvekili Sayın Nejla DEMİR'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/31049 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Nejla DEMİR, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Fiyat istikrarının sağlanması, makro finansal istikrarın güçlendirilmesi ve vatandaşlarımızın alım gücü ve refah seviyesinin kalıcı olarak iyileştirilmesi öncelikli hedeflerimizdir. Bakanlığımız, tüm paydaşlarımız ile koordinasyon içerisinde ekonomik gelişmeleri yakından takip etmekte ve finansal sektörün sağlıklı işleyişi için gerekli adımları atmaktadır. Bu kapsamda tüketici kredileri, kredi kartıyla yapılan ödeme işlemleri ve takibe düşen alacaklar yakından takip edilmektedir. 19 Eylül 2025 itibarıyla bireysel kredi kartlarında tahsili gecikmiş alacak oranı yüzde 4,1 ile uzun dönem ortalaması olan yüzde 5,7'nin altında seyretmektedir. Tüketici kredilerinde tahsili gecikmiş alacak oranı ise yüzde 3,8 ile düşük seviyededir. Diğer taraftan, ülkemizde hanehalkı borcu diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında oldukça düşük seviyededir. 2025 yılı ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'nin hanehalkı borcunun GSYH'ye oranı yüzde 9 ile yüzde 45,5 olan gelişmekte olan ülkeler ortalamasının oldukça altındadır.

Uyguladığımız program sayesinde dezenflasyon sürecinde önemli ilerleme kaydedilmiş olup, 2025 yılı Eylül ayında yıllık enflasyon geçen yıl Mayıs ayındaki zirvesine göre 42,2 puan azalarak yüzde 33,29 gerçekleşmiştir. Enflasyonla mücadele sadece talep yönlü politikalarla değil; gıda, konut, enerji ve ulaşırma gibi birçok alana yönelik uygulanan arz yönlü tedbirler ve yapısal reformlarla da desteklenmektedir. Konut arzını artıracak, deprem kaynaklı konut stokundaki kayıpları telafi edecek ve konuta erişimi kolaylaştıracak politika ve tedbirler uygulanmaktadır. Sosyal konut hamlesi kapsamında, 2023-28 döneminde 500 bin sosyal konut, 1 milyon konutluk arsa ve 50 bin işyerine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ekonomik gelişmeler ve vatandaşlarımızın talepleri dikkate alınarak geçen yıl eylül ayında kredi kartı borçları ve ihtiyaç kredilerine yönelik borç yapılandırma programı açıklanmıştır. Bu program ile kredi kartı borçlarının ve ihtiyaç kredilerinin 60 aya kadar vadeyle yeniden yapılandırılması imkânı getirilmiştir. Yapılandırılan kredi kartı borçlarına uygulanacak faiz referans faiz oranı ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca, 10 Temmuz 2025 tarihinde açıklanan yeni bir yapılandırma programıyla şartlar esnetilerek kapsam genişletilmiştir. Daha önce yapılandırılanlar da dâhil olmak üzere kredi kartı borçları ve ihtiyaç kredilerinin 48 aya kadar vadeyle yeniden yapılandırılabilmesine imkân verilmiştir. Bunun yanı sıra, kredi kartı işlemlerinde uygulanan aylık azami faiz oranları, dönem borç tutarına göre farklılaştırılarak dar gelirli vatandaşlarımızın üzerindeki finansal yük hafifletilmiştir.

Ayrıca, soru önergesinde bahsi geçen kredi kartı ve bireysel kredilere ilişkin veriler, "<https://www.riskmerkezi.org/istatistiki-raporlar/>" ve "<https://www.bddk.org.tr/BultenAylik/>" internet adreslerinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Öte yandan, vergi politikalarıyla sürdürülebilir büyüme, mali disiplinin tesisi ve fiyat istikrarı gibi makroekonomik hedefler gözetilirken vergi adaletini güçlendiren uygulamalara öncelik verilmiştir. Bu çerçevede düşük gelirli vatandaşların üzerine düşen vergi yükünü hafifleten çok sayıda düzenleme hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda yapılan başlıca düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

- Asgari ücreti vergi dışı bırakılmış,
- Esnaf muafiyetinin kapsamı genişletilmiş,
- 850 bin basit usule tabi esnaf gelir vergisi istisnası kapsamına alınmış,
- Yem ve gübrede KDV kaldırılmış, tarım makineleri, tarımsal sulama sistemleri ve tarımsal abonelere yapılan elektrik teslimlerinde indirimli KDV oranı kapsamına alınmış,
- Çiftçilere yapılan destek ödemelerinden gelir vergisi kesintisi kaldırılmıştır.

Bununla birlikte, katma değer vergisi temel gıda maddelerinde yüzde 1, sağlık, eğitim, yeme içme, turizm, giyim sektörleri ile meskenlerde kullanılan elektrikte yüzde 10 oranında uygulanmaktadır. Öte yandan, doğrudan vergilerin payını artırmak amacıyla;

- Kurumlar vergisi oranı %25'e çıkarılmış,
- Banka ve finans sektöründeki mükellefler, Yap İşlet ve Devret Modeli ile Kamu Özel İşbirliği Projeleri kapsamında elde edilen kazançlardan yüzde 30 oranında kurumlar vergisi alınması sağlanmış,
- Çok uluslu şirketlere %15 oranında asgari kurumlar vergisi getirilmiş,
- Ülke içinde faaliyette bulunan şirketlere %10 oranında asgari kurumlar vergisi getirilmiş,
- Şirketlerin vergi matrahlarını etkileyen bazı giderlerine kısıtlama getirilmiş,
- Gelir vergisi mükelleflerinde yılın belirli zamanlarında hasılatlarının tespit edilmesine yönelik düzenleme yapılmış,
- Menkul kıymet kazançlarında vergi kesinti tutarları artırılmıştır.

Öte yandan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48'inci maddesinin birinci fıkrasında "Amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, mükelleflerin çok zor durumda olmaları nedeniyle borçlarını defaten ödeyemeyeceklerini belirterek bağlı bulundukları vergi dairesinden borçlarının tecilini talep etmeleri ve yapılacak değerlendirme sonucunda da bu talebin kabul edilmesi halinde tecil kapsamına giren borçlarını maddedeki genel şartlar ve tecile yetkili makamın öngördüğü diğer şartlar dâhilinde taksitler halinde ödemeleri mümkün bulunmaktadır.